

**Úřad práce České republiky, krajská pobočka v Příbrami, nám. T. G. Masaryka
č. 145, 261 01 Příbram I.
Č.j. UPCR-PB-2023/253674-20210202/1**

Poskytnutí Informace k nepojistným sociálním dávkám v souvislosti s nájemním bydlením

Dotaz:

ze dne 30.7.2023

Žadatel žádá poskytnutí informace resp. zodpovězení níže uvedených otázek týkajících se nejmenovaných lidí:

- 1) Pokud mají pronajatý objekt/bydlím v objektu, který je kolaudovaný jako letní rekreační objekt (Chata) – mají nárok na doplatek na bydlení nebo na jakoukoliv sociální dávku souvztažnou s tímto objektem?
- 2) Pokud bydlí v takovémto objektu trvale/celoročně (nemají jiné bydliště) – mají obecně každý jednotlivě nárok na nějaké sociální dávky souvztažné s jejich osobou?
- 3) Pokud bydlí v takovémto objektu – a jsou rodiči (geneticky nebo i jen papírově) dítěte, se kterým tam trvale bydlí (protože nemají jiný byt) – mají nárok na nějaké sociální dávky na to dítě – například mateřská, přídavky, apod?

3a) Dovoluje vůbec nějaký zákon – třeba zákon o rodině nebo jiný zákon – bydlet s dítětem v objektu kolaudovaném jako letní rekreační chata?

3b) Pokud pobírají na dítě nějaké sociální dávky – třeba mateřská, přídavky apod – mají pro jejich pobírání nahlášenou jen fiktivní adresu ve městě, kde se trvale ani přechodně nevyskytují a už nějakých 15-20 let bydlím v objektu kolaudovaném jako letní rekreační objekt (chata) – jedná se o zneužití sociálních dávek a podvod? Měla by to vědět sociálka (OSPOD)?

3c) Když Vám poskytnu adresu, kde je ta osoba trvale fiktivně hlášena - máte možnost prověřit, jestli jsou na té fiktivní adrese na její jméno nebo na jméno dítěte nějaké sociální dávky?

3d) Máte možnost, podle reálné adresy, prověřit jestli už to řeší sociálka?

Odpověď Krajské pobočky Úřadu práce ČR v Příbrami:

Vážený pane,

odpověď na Vámi uvedené dotazy upravuje zák. č. 117/1995 o státní sociální podpoře a zák. č. 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi.

Nárok na příspěvek na bydlení má pouze vlastník rekreačního objektu v případě, že se zde trvale zdržuje. Nárok nevzniká osobě, které je rekreační objekt pronajímán. Nárok na příspěvek na dítě a rodičovský příspěvek lze přiznat bez ohledu na způsob bydlení.

V případě nedostatečných příjmů může osoba požádat o dávku příspěvek na živobytí a doplatek na bydlení. Pro účely posuzování stavu hmotné nouze se příjmy a sociální a majetkové poměry osoby, která žádá o dávku, posuzují společně s příjmy a sociálními a majetkovými poměry dalších osob. Možnost přiznání dávky doplatek na bydlení v případě bydlení v chatě určené pro individuální či rodinnou rekreaci je dána v případě, že v takovém objektu žije majitel chaty, nikoliv v případě, že takový objekt je pronajímán za účelem zisku. K zajištění základních životních potřeb je možné z důvodu stanovených zákonem o pomoci v hmotné nouzi přiznat, v případě mimořádných okolností, jednorázovou dávku. Mimořádná okamžitá pomoc je svojí povahou dávkou fakultativní závislou na správním uvážení orgánu pomoci v hmotné nouzi.

V případě, že osoba pobírá jakékoliv nepojistné sociální dávky je rozhodující nahlásit adresu, kde se osoba a osoby společně posuzované trvale zdržují. Trvalým bydlením není míněno mít v bytě nahlášen trvalý pobyt. Dle zákona o pomoci v hmotné nouzi zaměstnanci orgánů pomoci v hmotné nouzi jsou oprávněni podle tohoto zákona vstupovat do obydlí, v němž tyto osoby žijí, a to s cílem provádět sociální šetření, popřípadě šetření v místě pro vyhodnocení podmínek nároku na dávky. Tedy není možné, aby se osoba, která je příjemcem dávek pomoci v hmotné nouzi zdržovala na jiné adrese, než kterou při podání žádosti o dávky hmotné nouze uvedla. V případě, že by správní orgán při šetření zjistil, že osoba nebo osoby společně posuzované žijí v nevyhovujících podmínkách, zejména jedná-li se o nezletilé děti, informuje o tomto Orgán sociálně právní ochrany dětí.

Orgán pomoci v hmotné nouzi z aplikačního programu nevygeneruje dle adresy osobu, která pobírá dávky pomoci v hmotné nouzi. Co se týká dávek státní sociální podpory, dle adresy je možné z aplikačního programu zjistit, zda na této adrese osoba pobírá nějakou z dávek státní sociální podpory.

Jestliže správní orgán zjistí, že jakákoliv nepojistná sociální dávka byla vyplácena neoprávněně, je příjemci dávky stanoven přeplatek, který je povinen ve stanovené lhůtě uhradit.

Podle reálné adresy nemá správní orgán možnost zjistit, zda případ již řeší Orgán sociálně právní ochrany dětí. V případě podezření z důvodu např. zanedbávání nezletilých dětí, v rámci součinnosti, tuto informaci předá, jedná-li se o příjemce dávek pomoci v hmotné nouzi.